

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐỒNG NAI

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

KÌ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10, NĂM HỌC 2021 – 2022
MÔN: NGỮ VĂN

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian giao đề
(Đề thi có 01 trang)

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Em sinh ra trong sự náo nức, đón chờ của những người thân và nhiều hơn thế nữa. Tiếng khóc chào đời của em đã thắp thêm niềm hy vọng, niềm tin chiến thắng đại dịch cho những chiến sĩ áo trắng nơi đây. Dù cho ngoài kia, cả thế giới đang chao đảo vì cơn bão tử thần Covid-19, thì em ơi, cứ ngủ thật ngon lành bởi trong này bình yên lắm. Em được chở che trong vòng tay ấm êm của những con người thầm lặng. Đó là những bác sĩ không quân ngày đêm hy sinh bản thân mình, hết lòng vì người bệnh. Tâm chấn giọt bản lúc nào cũng đầy hơi nước vì không có cơ hội được bỏ ra, lưng áo ướt đẫm mồ hôi cho dù là đang giữa những ngày đông tháng giá. Đó là những người tỵ nạn ở luôn trong bệnh viện, cả cái Tết đoàn viên cũng chẳng về nhà. Đó là cô y tá sẵn sàng gửi con nớ mới lên ba cho ông bà chăm sóc, và từng đêm, khi em quấy khóc, cô lại bế bồng và hát ru em câu hát "À ơi, con cò bay lả bay lả...".

[...] Thế giới có những anh hùng thầm lặng, sẵn sàng cho đi mà không đòi hỏi bất cứ thứ gì. Nơi đây đã cho chị biết hạnh phúc không phải chỉ là được ăn ngon, mặc đẹp, được thoải sức vui chơi mà là được sống trong niềm tin về tình yêu thương giữa con người.

(Trích Thư gửi em bé có mẹ nhiễm Covid-19 giành giải nhất Viết thư UPU, VnExpress, 11/5/2021)

Câu 1 (0.5 điểm). Từ cơn bão trong đoạn trích được sử dụng theo nghĩa gốc hay nghĩa chuyển?

Câu 2 (0.5 điểm). Theo tác giả, tiếng khóc chào đời của em mang lại điều gì cho những chiến sĩ áo trắng?

Câu 3 (1.0 điểm). Xác định và nêu tác dụng của một phép tu từ được sử dụng trong phần in đậm.

Câu 4 (1.0 điểm). Em có đồng tình với suy nghĩ: hạnh phúc không phải chỉ là được ăn ngon, mặc đẹp, được thoải sức vui chơi mà là được sống trong niềm tin về tình yêu thương giữa con người? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm). Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) bàn về sức mạnh của tình yêu thương giữa con người trong cuộc chiến chống đại dịch Covid 19.

Câu 2 (5.0 điểm). Cảm nhận của em về nhân vật bé Thu qua hai đoạn trích sau:

[1] Suốt ngày anh chẳng đi đâu xa, lúc nào cũng vỗ về con. Nhưng càng vỗ về con bé càng dấy ra. Anh mong được nghe một tiếng "ba" của con bé, nhưng con bé chẳng bao giờ chịu gọi. Nghe mẹ nó bảo gọi ba vào ăn cơm thì nó bảo lại:

- Thì mà cứ kêu đi.

Mẹ nó dậm nổi giận qua đũa bếp dọa đánh, nó phải gọi nhưng lại nói trống:

- Vỗ ăn cơm!

Anh Sáu vẫn ngồi im, giả vờ không nghe, chứ nó gọi "Ba vỗ ăn cơm". Con bé cứ đứng trong bếp nói vọng ra:

- Cơm chín rồi!

Anh cũng không quay lại. Con bé bực quá, quay lại mẹ và bảo:

- Con kêu rồi mà người ta không nghe.

[2] - Thôi! Ba đi nghe con! - Anh Sáu khe khẽ nói.

Chúng tôi, mọi người - kể cả anh, đều tưởng con bé sẽ đứng yên đó thôi. Nhưng thật lạ lùng, đến lúc ấy, tình cha con như bỗng nổi dậy trong người nó, trong lúc không ai ngờ đến thì nó bỗng kêu thét lên:

- Ba... a... a... ba!

Tiếng kêu của nó như tiếng xé, xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người, nghe thật xót xa. Đó là tiếng "ba" mà nó cố đè nén trong bao nhiêu năm nay, tiếng "ba" như vỡ tung ra từ đáy lòng nó, nó vừa kêu vừa chạy xô tới, nhanh như một con sóc, nó chạy thót lên và dang hai tay ôm chặt lấy cổ ba nó. [...]

Nó vừa ôm chặt lấy cổ ba nó vừa nói trong tiếng khóc:

- Ba! Không cho ba đi nữa! Ba ở nhà với con!

Ba nó bế nó lên. Nó hôn ba nó cùng khắp. Nó hôn tóc, hôn cổ, hôn vai và hôn cả vết theo dài bên má của ba nó nữa.

(Trích Chiếc lược ngà, Nguyễn Quang Sáng, SGK Ngữ văn 9, tập 1)

- HẾT -

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐỒNG NAI

HƯỚNG DẪN CHẤM THI VÀ BIỂU ĐIỂM
KI THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10
NĂM HỌC 2021 - 2022
MÔN: NGỮ VĂN

Hướng dẫn chung

Giám khảo chấm thi cần lưu ý những điểm sau:

- 1. Về cách chấm:**
- Do đặc trưng bộ môn, giám khảo cần vận dụng linh hoạt đáp án và thang điểm khi chấm bài cho thí sinh.
  - Ở một số ý, đáp án chỉ nêu mức điểm chính, việc chi tiết hóa điểm số cho mỗi ý phải được thông nhất trong Hội đồng chấm thi nhưng không thay đổi tổng điểm của mỗi ý.
  - Chấm kỹ lưỡng, chính xác. Phần câu hỏi đọc hiểu chấm theo đáp án đã hướng dẫn. Phần làm văn cần khuyến khích cho điểm cao những bài viết hay, có sự sáng tạo, cảm xúc, bố cục rõ ràng, ý tứ mạch lạc, làm bật được yêu cầu của đề.

2. Cách tính điểm toàn bài:

Bài thi được chấm theo thang điểm 10. Điểm lẻ nhỏ nhất là 0,25.

Hướng dẫn chấm và biểu điểm

Câu	Nội dung	Điểm
I. ĐỌC HIỂU		3.0
1	Từ <i>cơm bão</i> trong đoạn trích được sử dụng theo nghĩa chuyển.	0.5
2	Tiếng khóc chào đời của em đã <i>thấp thêm niềm hy vọng, niềm tin chiến thắng đại địch cho những chiến sĩ áo trắng.</i>	0.5
3	Phép tu từ trong phần in đậm: - Điệp ngữ: <i>Đó là</i> → Tác dụng: Tạo nhịp điệu; nhấn mạnh sự tham gia của nhiều lực lượng trong công tác chống dịch. - Liệt kê: <i>những bác sĩ không quên ngày đêm hy sinh bản thân mình, hết lòng vì người bệnh; những người tự nguyện ở luôn trong bệnh viện; cô y tá sẵn sàng gửi con nhỏ mới lên ba cho ông bà chăm sóc</i> → Tác dụng: diễn tả cụ thể, sâu sắc những đóng góp, hi sinh của đồng bào lực lượng tham gia chống dịch. (Thí sinh gọi đúng tên 1 phép tu từ và chỉ rõ từ ngữ thể hiện được 0.5 điểm; nếu rõ tác dụng tương ứng được 0.5 điểm)	1.0
4	- Đồng tình với suy nghĩ của người viết.	0.5
	- Gợi ý lí giải: + Hạnh phúc bao gồm nhiều trạng thái cảm xúc khác nhau. Được ăn ngon, mặc đẹp, được thoải mái vui chơi là một trong những niềm hạnh phúc vì con người được hưởng thụ các giá trị tốt đẹp. + Có những hạnh phúc lớn lao vượt lên trên niềm vui, thỏa mãn vật chất hằng ngày, như khi được sống trong niềm tin về tình yêu thương giữa con người. Bởi khi ấy, ta cảm thấy được bình yên; có niềm tin vào những điều tốt đẹp; có được hân hoan của nhận và cho... (Với ý 2, thí sinh có thể có những lí giải khác nhưng hợp lí thì vẫn cho điểm; phải có 2 lí giải trở lên mới được trọn 0.5 điểm)	0.5
II. LÀM VĂN		
Viết đoạn văn nghị luận xã hội		2.0
1	A. Yêu cầu về kĩ năng: Thí sinh biết cách viết đoạn văn nghị luận xã hội; diễn đạt mạch lạc; chữ viết cẩn thận, sạch sẽ; không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp; đáp ứng tương đối dung lượng theo yêu cầu.	0.5

	<p>B. Yêu cầu về kiến thức: Thí sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau để bàn về sức mạnh của tình yêu thương giữa con người trong cuộc chiến chống đại dịch Covid-19. Dưới đây là một số gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giúp các chiến sĩ trên tuyến đầu chống dịch vượt qua những khó khăn, vất vả, mất mát, hi sinh để hoàn thành nhiệm vụ. - Giúp người dân đoàn kết, chia sẻ, hỗ trợ nhau, tạo nên sức mạnh tập thể chống lại đại dịch. - Thắt chặt mối quan hệ giữa các quốc gia bằng các hành động viện trợ nhân đạo. <p>(Thí sinh có thể có những ý khác, miễn hợp lí thì vẫn cho điểm. Chỉ cho điểm tối đa phần kiến thức với những bài có từ 2 ý trở lên và dẫn chứng thuyết phục)</p>	1.5
	<p>Lưu ý: Không cho quá 1.5 điểm đối với những bài trình bày đoạn văn như 1 bài văn thu nhỏ hoặc không có dẫn chứng.</p>	
	<p>Viết bài nghị luận văn học</p>	5.0
	<p>A. Yêu cầu về kĩ năng: Thí sinh biết cách làm bài văn nghị luận về một tác phẩm truyện hoặc đoạn trích; đảm bảo bố cục 3 phần; diễn đạt mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp; chữ viết cẩn thận, sạch sẽ.</p>	0.5
	<p>B. Yêu cầu về kiến thức:</p>	
	<p>Thí sinh có thể trình bày theo nhiều cách nhưng cần làm rõ một số ý cơ bản sau:</p>	0.5
	<p>I. Mở bài</p> <p>Giới thiệu tác giả, tác phẩm, nhân vật bé Thu trong hai đoạn trích.</p>	
	<p>II. Thân bài</p>	0.5
	<p>1. Khái quát về tác phẩm và hai đoạn trích</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Hoàn cảnh sáng tác. - Tóm tắt ngắn gọn tác phẩm. - Vị trí của hai đoạn trích. 	2.0
	<p>2. Cảm nhận nhân vật bé Thu qua hai đoạn trích</p>	
	<p>a. Đoạn thứ nhất</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Thu là cô bé cứng cỏi, mạnh mẽ, ngây thơ. + Thái độ lạnh nhạt, từ chối tình yêu thương của ông Sáu: <i>dẩy ra</i>, không chịu gọi ba. + Lời nói: <i>nói trống</i>, cách gọi <i>người ta</i>. - Thu có tình yêu sâu sắc dành cho người ba trong suy nghĩ. 	
	<p>b. Đoạn thứ hai</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Tình yêu ba trong Thu trở dậy mãnh liệt, vừa sâu sắc vừa ngây thơ hồn nhiên. + Tiếng gọi tha thiết, xé lòng: <i>Ba... a... a... ba!</i> + Hành động cuồng quýt, mãnh liệt: <i>chạy xô tới, ôm, hôn ba</i>. + Lời nói thể hiện sự quyến luyến, không nỡ rời xa: <i>Không cho ba đi nữa! Ba ở nhà với con!</i> 	0.5
	<p>c. Nhận xét chung</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Thái độ của bé Thu ở hai đoạn trích tương chừng trái ngược nhưng đều xuất phát từ tình yêu thương sâu sắc, mãnh liệt, chân thành Thu dành cho ba. - Hai đoạn trích khiến người đọc thương cảm, xót xa cho cảnh ngộ của bé Thu; đồng thời cảm nhận sâu sắc sự khắc nghiệt của chiến tranh. 	0.5
	<p>3. Nghệ thuật</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Tình huống truyện éo le. - Nghệ thuật miêu tả tâm lí trẻ thơ tự nhiên, tinh tế. - Ngôi kể thứ nhất tạo cảm giác chân thực, giúp người kể dễ dàng bộc lộ suy nghĩ, cảm xúc. 	0.5
	<p>III. Kết bài</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Khẳng định lại tình yêu ba sâu sắc, mãnh liệt của bé Thu qua hai đoạn trích. - Đánh giá sự thành công của tác phẩm/ Liên hệ bản thân. 	
	<p>* Lưu ý</p>	
	<p>Nếu thí sinh chỉ chủ yếu kể lại hai đoạn trích mà không có kĩ năng phân tích thì chỉ cho tối đa 1.0/2.5 điểm của mục 2.</p>	
	<p>Tổng</p>	10.0
		điểm